

Dplysninger

om

Fiskerirettighederne i Randers Fjord

samt nogle dermed i Forbindelse staaende Spørgsmaal

af

E. Leth,

Udvalgets Formand.

Som afdøde Borgermester i Randers Justitsraad Neckelmann bemærker i Fortalen til sit i 1833 udfomne Skrift „Om Fiskeriet i Randers Fjord, en Afdeling af Randers Kjøbstads Beskrivelse“, har det i mere end 3 Aarhundreder været tvivlsomt og ofte med stor Besøsnig omtvistet, hvo der har Ret til at fiske i Gudenaen og Randers Fjord, og navnlig, hvorvidt Laregaardenes Rettigheder i Gudenaen og Randers Fjord strække sig, og har der, naaget en Række Kongelige specielle Benaadninger, Resolitioner og Anordninger have beskæftiget sig med dette Anliggende, endnu til den sildigste Tid eksisteret Retstrætter herom. Neckelmann tilføjer (l. c.): „da de concrete Omstændigheder for en stor Del have begrundet Sagsførerens Procedure, og der i det Hele har hersket stor Forvirring i Fremstillingen, foranlediget af de ældre Retssakter, saa har der ei alene ikke været Leilighed for Domstolene til endeligen at afgjøre de tvivlsomme Tilfælde ved Erkjendelse af et sikkert Princip; men de omhandlede Rettsjagers Udfald have endog forøget Forvirringen.“ For nu, siger Neckelmann fremdeles i sin Fortale, at give enhver Paa-gjældende Leilighed til selv at gennemgaa de Bestemmelser, som herom eksistere, har han i sin Bog samlet disse og tillige tilføjet sin Mening om det deraf resulterende Princip, men beklager dog, at det ikke har været ham muligt at faae tilstrækkelig Kundskab om Indholdet af et Aftstykke, som han betegner som „det vigtigste Document for Afgjørelsen af det Spørgsmaal, hvo der er berettiget til Larefiskeri i Randers Fjord“, nemlig Larekommis-sionsforretningen af 1663 og den Kgl. Konfirmation paa samme af 8de Marts 1664. For, som Neckelmann siger, at spare Andre forgjæves Meilighed med at efter søge disse Dokumenter, aftrykker han en Skrivelse fra Rancelliet af 27de Sept. 1832, hvori meddeles, at man paa hans Bejæring har ladet Rancelliets Arkivar gennemgaa samtlige Registre lige indtil Aaret 1700, uden at der dog har været Noget at finde om de nævnte Aftstykker¹⁾.

Siden Neckelmanns Tid have Forholdene ikke bedret sig meget. Striden er vedbleven at være staaende, og den er gjenopbluuset med fornyet Styrke, efter at exam. jur. Ostenfeld af sin Svigerfader fhv. Apotheker Faith under 12te Marts 1879 har erholdt Skjøde paa Frisenbold Laregaard (Bilag 1). Hr. Ostenfeld lod allerede samme Aar i de offentlige Lokale Blade, bl. A. i „Randers Amtsbavis“ for Onsdagen den 20de August 1879, indrykke et Avertissement saaledes lydende²⁾:

¹⁾ Det er nu lykkedes mig at faae disse tilveie, hvorom nærmere nedenfor.

²⁾ Se Rigsdagstidenden for 1881—82 Tillæg B. Bil. S. 121.